

A kommunikáció és a közösségfejlesztés kapcsolata

Dr. Kákai László – Dr. Pálfalvi Andrea

„A kommunikáció segít?” konferencia Jászapáti, 2013. április 22.

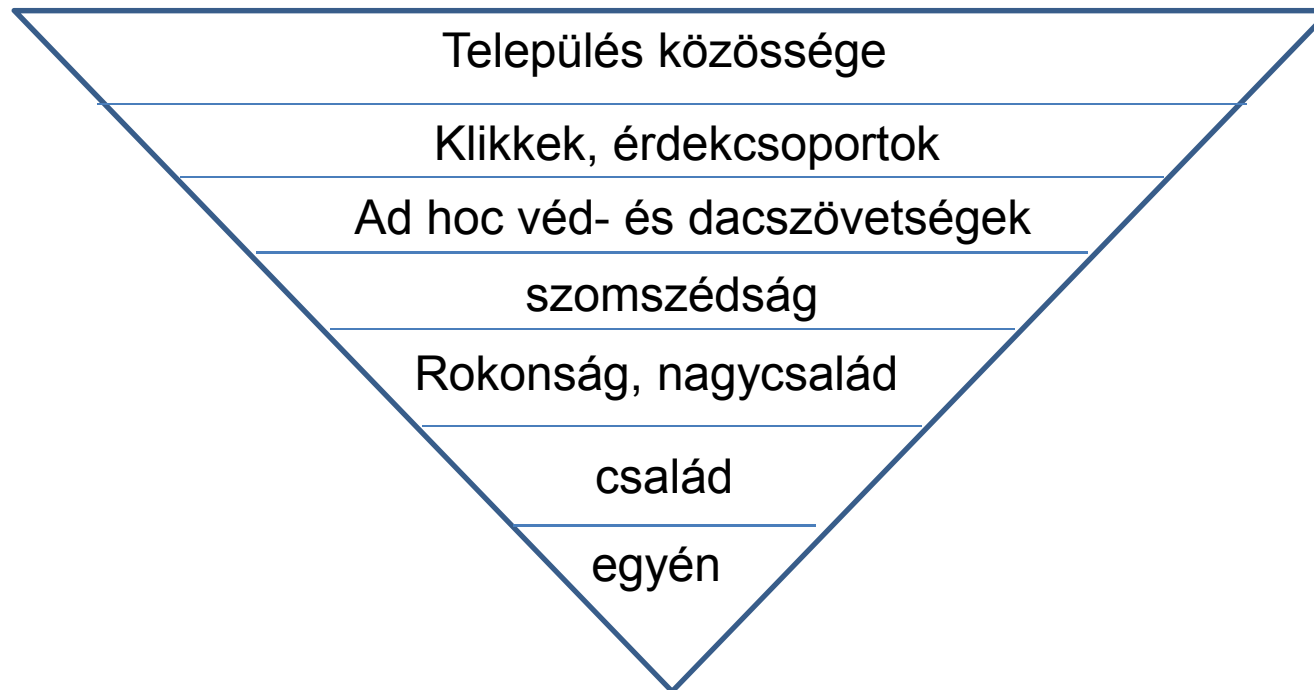

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM
BŐLCSÉSZEZETTUDOMÁNYI KAR

www.btk.pte.hu

A társadalom (mint totalitás)

Közvetítő mechanizmusok és csatornák	Termelés, fogyasztás	Közélet (közigazgatás, településhierarchia)	Kommunikáció (ideológiák, értékek)
--	-------------------------	--	---------------------------------------

Mi a közösségfejlesztés?

Közösségszervezés (community organisation) vagy közösségfejlesztés (community development) elsősorban települések, térségek, szomszédságok közösségi kezdeményező- és cselekvőképességének fejlesztését jelenti, amelyben kulcs szerepe van a polgároknak, közösségeknek és azok hálózatainak.

Közösségszervezés, fejlesztés lényegében egy folyamat, amely egy adott településen a lakosság vagy/és szervezeteinek megszólításával és bevonásával – aktivizálásával – kezdődik, majd a problémák azonosításával és azok nyilvánossá tételével folytatódik, melynek során mind többen kapcsolódnak a folyamathoz, és jutnak el a közösségben megfogalmazódó feladatok felismeréséhez és közösségi megoldásához, mégpedig ismereteik és képességeik fejlesztése útján, a lehetséges partnerekkel együttműködve.

Közösségfejlesztés fázisai

1. Új „mozgásokat” kell létrehozni. Ez a lakosság és szervezeteinek bevonását jelenti: az érintett körzet/település megszervezését, a kapcsolatfelvételt, majd a **kommunikáció** kereteinek kialakítását
2. Helyzetfeltárás (társadalmi-gazdasági diagnózis), amelynek felállításában a közösség nem-szakember tagjai is aktív szerepet vállalnak. Cél: a közösség önmagáról való tudásának feltárása és a problémák azonosítása, de fontosak a helytörténeti, településszociológiai, statisztika, valamint a szakterületi és fejlesztési anyagok feltárása, s e tudás közösségi használatba vétele is.
3. A közösség véleményének, késztetésének és cselekvési potenciáljának feltárása és a problémák mellé rendelése (célszerű, ha ezt a közösség maga végzi el!)
4. A feltáruló feladatok közös rangsorolása, a problémamegoldó folyamatok tervezése, cselekvési terv és az önsegítő projektek készítése

Közösségfejlesztés fázisai

5. Intézményépítés, új szokások és szervezetek életre segítése a helyi közösségben, új közösségi szervezetek megalakulása, képzések, a cselekvéshez szükséges attitűd kialakítása és a technikák elsajátítása, különböző helyi tevékenységek (projektek) beindulása, információs rendszer kialakítása, a nyilvánosság fórumainak létrehozása. A nyilvánosság érdeklődésének felkeltése, PR tevékenység. Az önszerveződő folyamatok életben tartása, segítése

6. Belső és külső partnerek megkeresése és aktivizálása: kapcsolatszervezés, hálózatépítés a helyi, megyei, országos és nemzetközi szervezetek között, konfliktuskezelés, érdekérvényesítés.

7. A feladatok és a munka koordinálása, elakadó megvalósítások továbbvitele, megvalósult folyamatok értékelésének és a továbblépés tervezésének segítése, szakmai segítségnyújtás a lokális társadalomfejlesztésben stb.

Mi a hálózat?

- a hálózatban résztvevők egy jól definiált közös célt tűznek ki maguk elé, amelynek elérését közös vállalkozásnak tekintik;
- a hálózatban való részvétel autonóm egységek (szervezetek) önálló döntésén alapul, s a hálózatban, mint egyenrangú tagok vesznek részt;
- közös cél elérése a hálózati tagok aktív részvételén keresztül valósul meg;
- a közös munka során közös értékek, munkamódszerek tevékenységek és egyfajta közös tudás alakul ki, amelyeket összefoglalóan nevezhetünk közös identitásnak

Miért érdemes hálózatokat létrehozni?

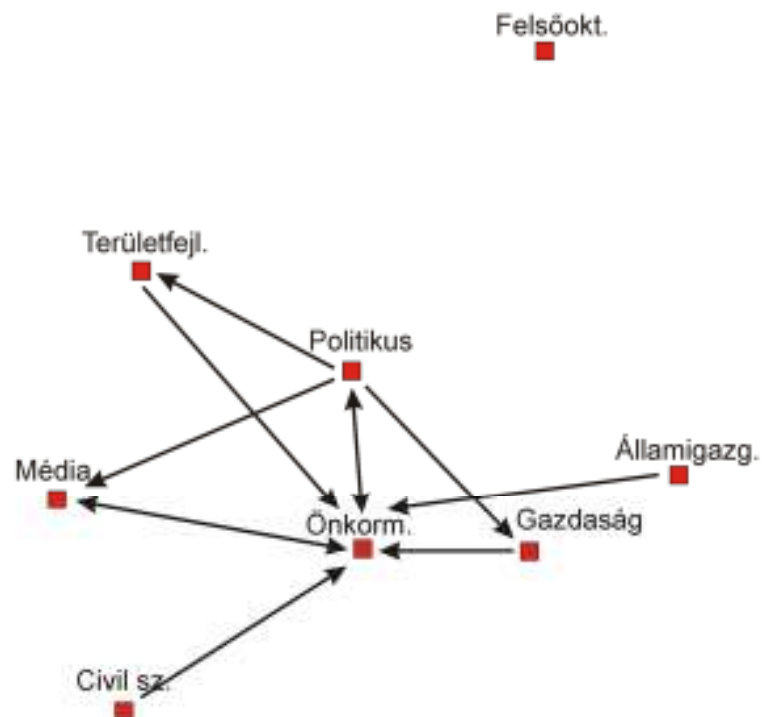
- Helyi közösségeknek nyújtandó jobb szolgáltatások kialakítása, amely mások tapasztalatainak felhasználásán alapul.
- A hálózat egyes tagjainak különböző értékeit, tudását és potenciálját kamatoztatni saját munkánkban.
- Közös politika és megközelítés kidolgozása a negatív társadalmi és politikai jelenségekkel szemben.
- Egymás kölcsönös érzelmi támogatása.

Lehetséges hálózati formák?

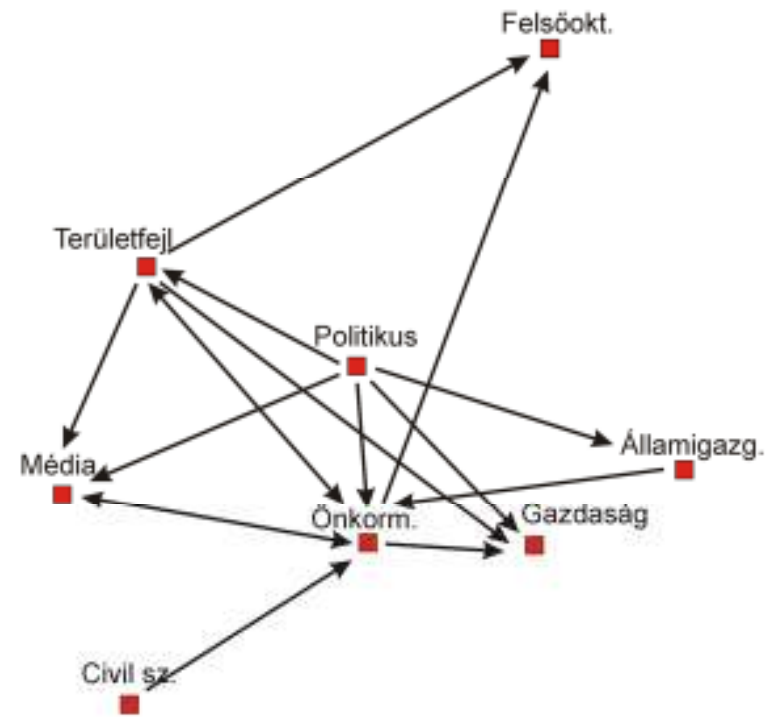
- Első szint - egyszerű információ csere, nincsenek kölcsönös elvárások, könnyű be- és kilépni a hálózatból (ezek az *információs hálózatok*).
- Második szint - tapasztalatcsere és közös projektek, kialakul az informális koordináció és létrejönnek a közös, de írásban nem megfogalmazott együttműködési szabályok (ezek e *koordinációs hálózatok*)
- Harmadik szint - tapasztalatcsere és közös projektek, kialakul az informális koordináció és létrejönnek a közös, de írásban nem megfogalmazott együttműködési szabályok (ezek e *koordinációs hálózatok*)

Szektorok közötti kapcsolatok MDS

A szektorok közötti gyakran jelzett kapcsolatok gráfja

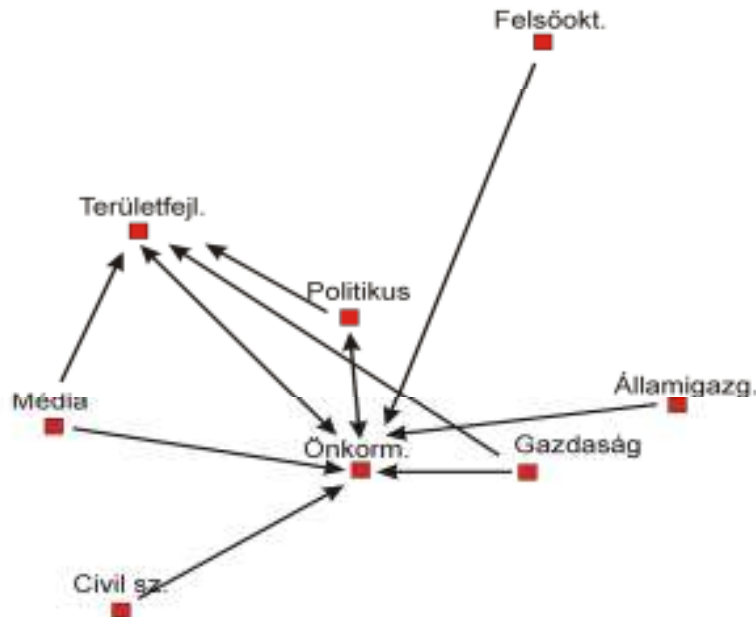
A szektorok közötti fontosnak jelzett kapcsolatok gráfja

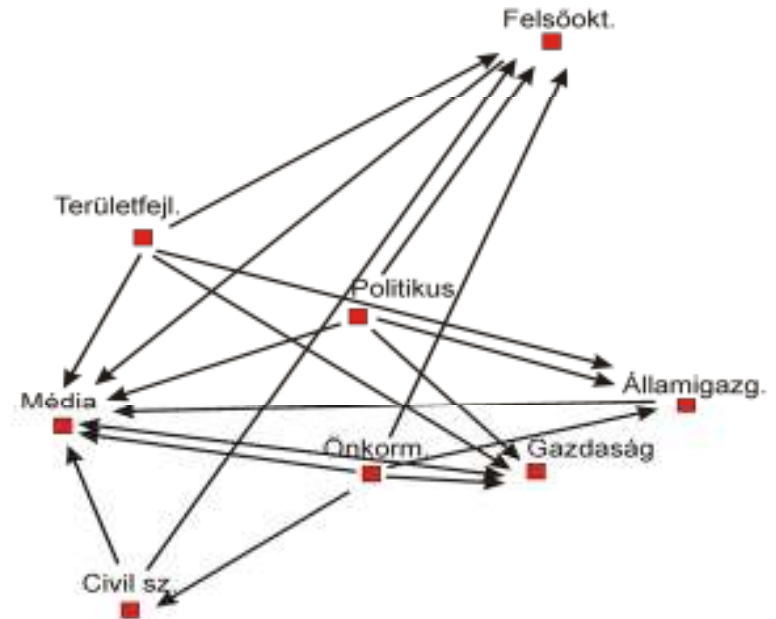
Forrás: Pálné, 2009

Régió belüli és kívüli kapcsolatok

A kis részben (30% alatt) régió kívülieknek, azaz elsősorban régió belülieknek tekintett, gyakori és fontos szektorközi kapcsolatok gráfja

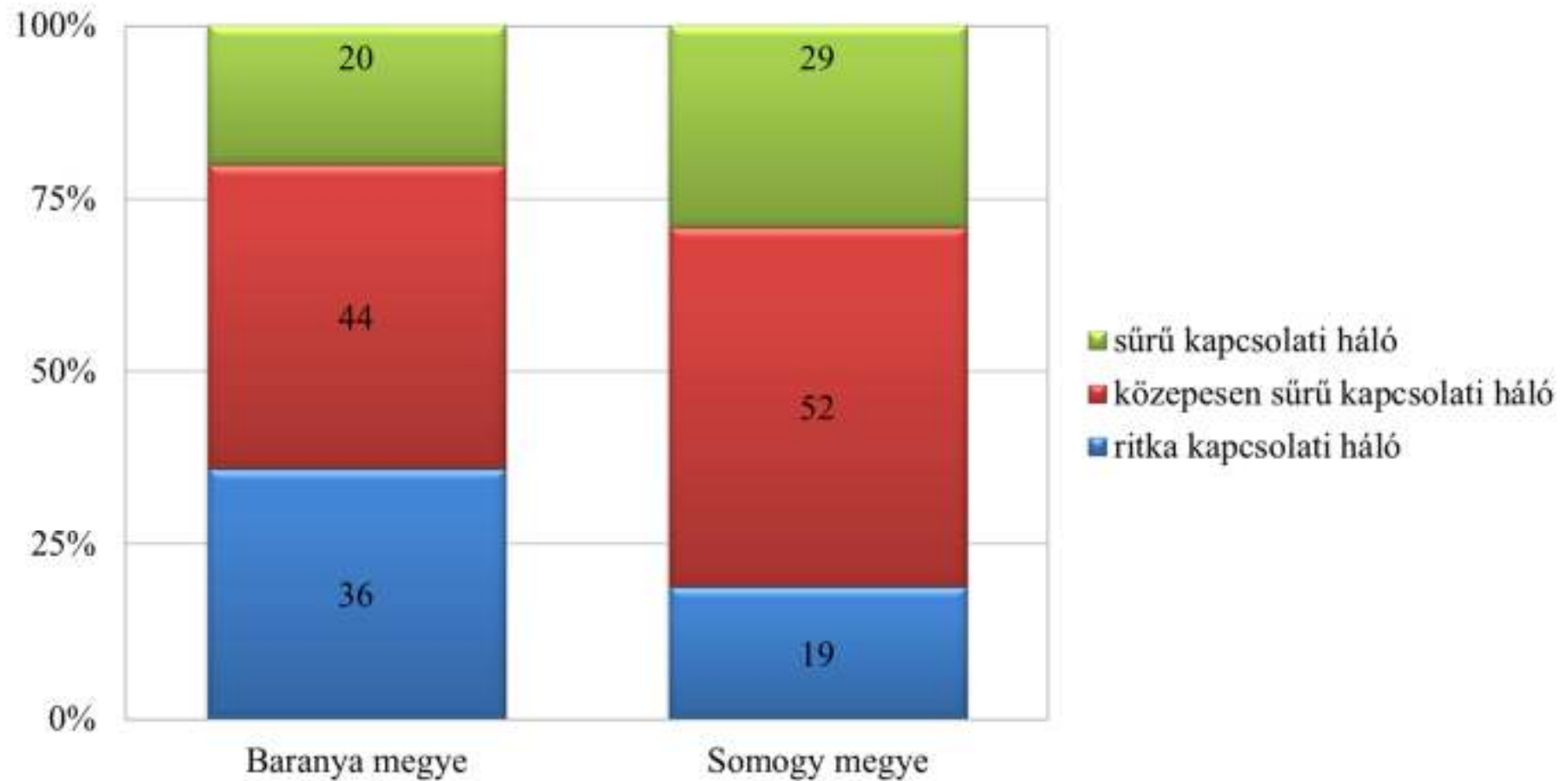

A jelentős mértékben (30% felett) régió kívülieknek tekintett, gyakori és fontos szektorközi kapcsolatok gráfja

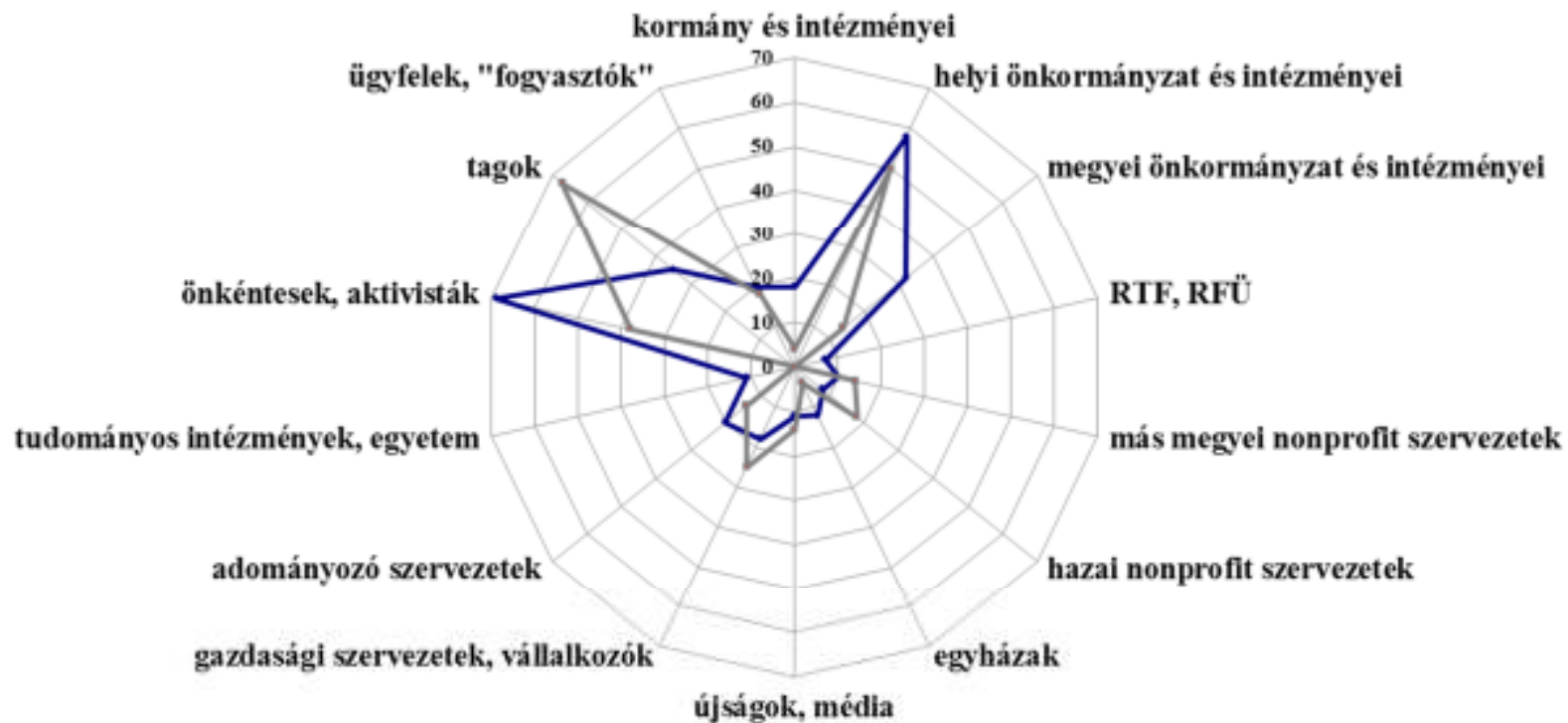
Forrás: Pálné, 2009

A szervezetek kapcsolati hálói alapján kialakítható csoportok

A ritka kapcsolati hálóval rendelkező civil szervezetek kapcsolati hálója

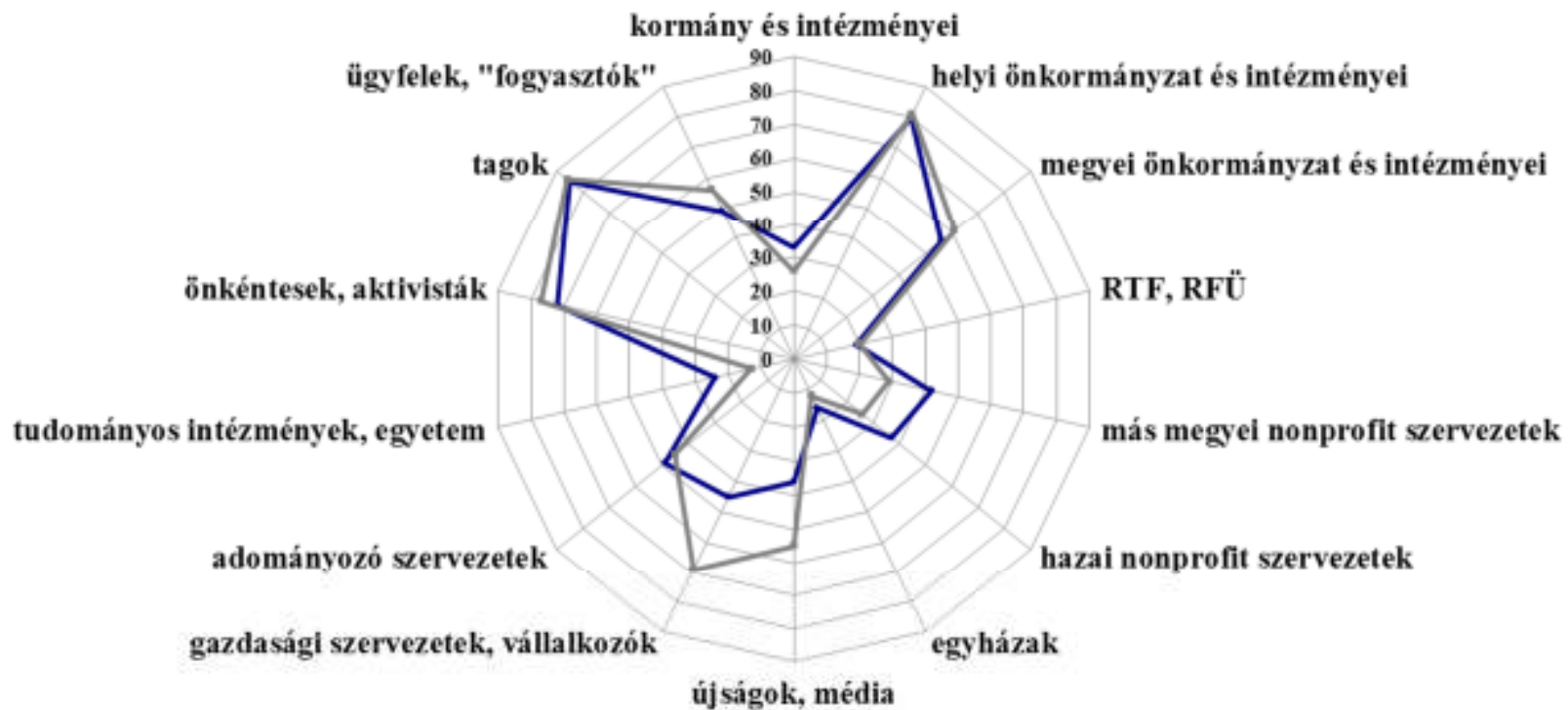
Az együttműködés fontossága (0: egyáltalán nem fontos együttműködés, 100: nagyon fontos)

— Baranya megye — Somogy megye

A közepesen sűrű kapcsolati hálóval rendelkező civil szervezetek kapcsolati hálója

Az együttműködés fontossága (0: egyáltalán nem fontos együttműködés, 100: nagyon fontos)

— Baranya megye — Somogy megye

A sűrű kapcsolati hálóval rendelkező civil szervezetek kapcsolati hálója

Az együttműködés fontossága (0: egyáltalán nem fontos együttműködés, 100: nagyon fontos)

— Baranya megye — Somogy megye

KÖSZÖNÖM MEGTISZTELŐ FIGYELMÜKET!

További információ: kakai.laszlo@pte.hu